

UCHWAŁA NR IX/61/2024
RADY GMINY WIELGOMŁYNY

z dnia 19 grudnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2025 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.), art. 4¹ ust. 1-2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 ze zm.), art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642) uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2025 rok w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Przemysław Pawlus

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2025 rok

Rozdział 1.

1. Postanowienia ogólne.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2025 rok określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz z uzależnień behawioralnych. Gminny program jest kontynuacją szeregu działań, podejmowanych w latach ubiegłych zgodnych z kierunkami zainicjowanymi w aktach prawnych takich jak:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 4) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
- 5) Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym;
- 6) Ustawa z dnia 17 grudnia 2021r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw;
- 7) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025;
- 8) Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030;
- 9) Uchwała Nr XLII/45/2022 Rady Gminy Wielgomłyny z dnia 28 czerwca 2022r. w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022-2030 w Gminie Wielgomłyny.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2025r. uwzględnione zostały wskazówki wynikające z Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wydanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 i Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2025 rok może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii stosownymi uchwałami Rady Gminy Wielgomłyny.

Adresatami programu są mieszkańcy gminy Wielgomłyny, a w szczególności osoby uzależnione i zagrożone patologiami społecznymi wraz ze swoimi rodzinami, jednostki zajmujące się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występują problemy związane z uzależnieniami, placówki oświatowe, instytucje kultury, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe oraz wszyscy, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów oraz na szerzeniu idei trzeźwości w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

2. Cel strategiczny Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2025 rok.

Celem strategicznym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2025 rok jest ograniczenie szkód zdrowotnych

i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz stosowaniu przemocy, używania narkotyków, uzależnień behawioralnych i podejmowania innych ryzykownych zachowań, w tym w szczególności przez dzieci i młodzież.

Cel będzie realizowany poprzez wykorzystanie zasobów instytucjonalnych i wybranych inicjatyw lokalnych w obszarach:

- 1) Profilaktyki uniwersalnej - adresowanej do wszystkich mieszkańców Gminy Wielgomłyny, bez względu na stopień ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi;
- 2) Profilaktyki selektywnej - adresowanej do grup o podwyższonym stopniu ryzyka wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi;
- 3) Profilaktyki wskazującej - adresowanej do osób lub grup, które wykazują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia;
- 4) Terapii i rehabilitacji - obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem.

3. Kierunki działania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2025 rok.

W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2025 rok przewiduje się następujące kierunki działania:

- 1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, środków odurzających, substancji psychoaktywnych oraz osób uzależnionych behawioralnie;
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, nadużywanie środków odurzających, substancji psychoaktywnych oraz uzależnienia behawioralne pomocy psychospołecznej, społecznej i prawnej oraz ochrona i przeciwdziałanie przemocy domowej;
- 3) Upowszechnienie i zwiększanie poziomu wiedzy na temat zagrożeń i szkód związanych z używaniem alkoholu, nadużywaniem środków odurzających, substancji psychoaktywnych oraz wiedzy na temat uzależnień behawioralnych poprzez prowadzenie działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej;
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, środków odurzających, substancji psychoaktywnych;
- 5) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki, rehabilitacji uzależnień i promowania zdrowego trybu życia.

4. Diagnoza środowiska lokalnego.

Gmina Wielgomłyny leży w powiecie radomszczańskim w województwie łódzkim. W skład Gminy Wielgomłyny wchodzi 18 sołectw: Goszczowa, Karczów, Kruszyna, Krzętów, Myśliwczów, Niedospielin, Pratkowice, Perzyny, Rogi, Rudka, Sokola Góra, Trzebce, Wielgomłyny, Wola Kuźniewska, Wola Żyćńska, Zagórze, Zalesie.

Teren Gminy Wielgomłyny obejmuje 124 km² powierzchni i jest zamieszkały przez 4311 mieszkańców.

W roku szkolnym 2024/2025 do szkół uczęszcza 356 dzieci i młodzieży, zaś wychowaniem przedszkolnym objętych jest 94 uczniów.

W gminie funkcjonują trzy szkoły podstawowe. We wszystkich tych placówkach działają świetlice szkolne spełniające również rolę świetlic opiekuńczo-wychowawczych, gdzie realizowane są indywidualne programy profilaktyczne.

Poza tym, w Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Wielgomłynach, a także w filii GOKiS w Zagórze działa świetlica. Dzieci i młodzież mogą korzystać z wielu atrakcji. Do niektórych zajęć wykorzystywana jest Hala Sportowa w Wielgomłynach.

Na terenie gminy nie ma profesjonalnych instytucji, które służyłyby rodzinom z problemem alkoholowym. Miejszem pierwszego kontaktu jest Punkt Informacyjno-Konsultacyjny mieszczący się przy Urzędzie Gminy w Wielgomłynach dla ofiar przemocy i osób nadużywających alkohol.

Na terenie Gminy Wielgomłyny obowiązują następujące limity w zakresie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

Lp.	Rodzaje napoi alkoholowych przeznaczonych do spożycia	Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napoi alkoholowych ustalona do wydania w 2024 roku		Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych na terenie gminy Wielgomłyny w 2024 roku	
		W miejscu sprzedaży	Poza miejscem sprzedaży	W miejscu sprzedaży	Poza miejscem sprzedaży
1.	zawierających do 4,5% zawartości alkoholu i piwa przeznaczonych do spożycia	16	13	4	12
2.	zawierających powyżej 4,5% (za wyjątkiem piwa) do 18% zawartości alkoholu przeznaczonych do spożycia	8	9	2	11
3.	zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu przeznaczonych do spożycia	6	11	4	9

W 2024 r. wydano następującą liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

Poza miejscem Jednorazowe: W miejscu sprzedaży: Cateringowe:
sprzedaży:

A - 2	A- 14	A - 1	A - 1
B - 1	B - 0	B - 0	B - 1
C - 2	C - 1	C - 1	C - 1

gdzie: A – napoje alkoholowe do 4,5% oraz piwo, B – napoje alkoholowe powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa), C – napoje alkoholowe powyżej 18%.

Wartość sprzedanego alkoholu na terenie Gminy Wielgomłyny wyniosła:

Rok	Sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu: (w tys. zł)		
	do 4,5% oraz piwo	Powyżej 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa	Powyżej 18%
2021	1 200 083,59	165 264,42	1 796 548,09
2022	1 474 009,34	204 979,69	2 188 939,58
2023	1 701 272,62	233 501,78	2 376 585,14

Tabela została opracowana na podstawie danych z oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców do Urzędu Gminy w Wielgomłynach.

W poszczególnych latach w Gminie Wielgomłyny wydano następujące ilości Niebieskich Kart:

2015r. – 9

2016r. – 10

2017r. – 10

2018r. – 6

2019r. – 4

2020r. – 2

2021r. – 3

2022r. – 4

2023r. – 9

2024r. – 2

Dane ustalono na podstawie informacji pochodzących z Zespołu Interdyscyplinarnego w Wielgomłynach.

Jak można wywnioskować z przedstawionych wyżej danych, liczba wpisanych Niebieskich Kart na terenie gminy Wielgomłyny w 2024 roku w porównaniu do roku 2023 zmniejszyła się, co świadczy o poprawie sytuacji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Obecnie ustalono, że zagrożenia sprzyjające rozszerzaniu się zjawiska alkoholizmu tkwią w środowisku wynikają w dużej mierze z czynników takich jak:

- 1) Bezrobocie;
- 2) Szerzenie się ubóstwa;
- 3) Brak umiejętności radzenia sobie ze stresem;
- 4) Syndrom wyuczonej bezradności;
- 5) Brak perspektyw życiowych dla młodego pokolenia i związana z tym frustracja powodująca brak motywacji do przezwyciężenia trudności;
- 6) Brak alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.

Powołane wyżej zagrożenia sprzyjające rozszerzaniu się zjawiska alkoholizmu na terenie gminy Wielgomłyny ustalono w oparciu o informacje pochodzące z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów w Wielgomłynach oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgomłynach.

Powyżej opisane zjawiska powodują konieczność kontynuowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2025 rok.

Gmina włącza się w ogólnopolską i regionalną kampanię mającą na celu zapoznanie społeczeństwa z prawnymi regulacjami z zakresu problematyki alkoholowej.

5. Stan bezpieczeństwa na terenie gminy Wielgomłyny - zjawiska związane z problemami alkoholowymi.

Tabela poniżej prezentuje liczbę interwencji policji ogółem na terenie Gminy Wielgomłyny oraz liczbę interwencji, których przyczyną był alkohol. Statystyka ta pokazuje ilość interwencji w latach 2022-2024. Większość interwencji, których przyczyną był alkohol powiązana była z przemocą w rodzinie. Jak wynika z przedstawionych danych, istnieje bardzo silna zależność pomiędzy nadużywaniem alkoholu, a przemocą w rodzinie.

Statystyka interwencji spowodowanych alkoholem, na terenie Gminy Wielgomłyny

Wyszczególnienie	2022 r.	2023 r.	2024 r.
<u>Interwencje związane z nadużywaniem alkoholu</u>			
- nałożone mandaty karne z art. 43 ¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,	31	23	47
- ilość sporządzonych wniosków o ukaranie do sądu za wykroczenie art. 43 ¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,	0	0	0
- wykroczenia w zakresie prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,	1	1	0
- przestępstwa w zakresie prowadzenia pojazdów w stanie nietrzeźwości lub działania innych środków odurzających z art. 178a§1KK,	6	5	6
- ilość wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	8	6	6
- przypadki ujawnienia nieletnich będących pod wpływem alkoholu,	0	0	0
- ilość założonych „Niebieskich kart” (procedura policyjna polegająca na przeprowadzeniu przez funkcjonariuszy interwencji domowych w sytuacjach stwierdzenia przemocy w rodzinie),	4	9	2
- ilość przestępstw z art. 207 KK (znęcanie się psychiczne i fizyczne nad członkami rodziny).	3	6	1
<u>Zjawiska związane z nieletnimi</u>			
- ilość nieletnich zagrożonych demoralizacją,	0	0	0

- przemoc rówieśnicza wśród nieletnich,	0	0	0
- ilość czynów karalnych popełnionych przez nieletnich,	0	0	0
- inne negatywne zagrożenia.	0	0	0

W/w dane ustalono na podstawie informacji pochodzących z Komisariatu Policji w Przedborzu oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgomłynach.

Rozdział 2.

Program działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii dla Gminy Wielgomłyn na 2025 rok

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkomanii, behawioralnie.

Sposób realizacji:

- 1) Kontynuacja prowadzenia Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w Wielgomłynach dla osób uzależnionych, członków ich rodzin, ofiar przemocy w zakresie udzielania im porad;
- 2) Informowanie osób uzależnionych o istniejących placówkach ambulatoryjnych i ośrodkach terapeutycznych;
- 3) Pomoc osobom uzależnionym w szybkim podjęciu leczenia (kierowanie, edukacja wspieranie psychiczne, porady prawne, praca socjalna);
- 4) Wnioskowanie o leczenie przymusowe na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, podań osób najbliższych;
- 5) Kompletowanie materiałów dowodowych o osobach uzależnionych;
- 6) Opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od środków psychoaktywnych - psycholog, psychiatra;
- 7) Finansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli prowadzących świetlice w szkołach oraz pracowników Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Wielgomłynach, którzy prowadzą świetlice przy GOKiS z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii;
- 8) Współpraca z radnymi, sołtysami, dyrektorami szkół, policją w celu wyznaczenia skutecznych metod przeciwdziałania patologiom, poprawy bezpieczeństwa w gminie oraz przeciwdziałania negatywnym zjawiskom współczesnej cywilizacji, narastającej agresji i przestępczości;
- 9) Kontynuowanie współpracy ze szkołami w zakresie realizacji programów edukacyjno-informacyjnych dla rodziców w celu uświadomienia odpowiedzialności za własne dzieci w świetle prawa;
- 10) Organizowanie i prowadzenie stałego systemu informacji na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 11) Współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu reintegracji społecznej osób uzależnionych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Sposób realizacji:

- 1) Podejmowanie interwencji prawno-organizacyjnych dla ofiar przemocy domowej;
- 2) Współpraca z policją, szkołami, służbą zdrowia, sądem w celu rejestrowania przejawów przemocy;
- 3) Dofinansowanie miejsc pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie i osób współuzależnionych w przypadku korzystania z nich przez mieszkańców Gminy;

- 4) Skierowanie w/w osób na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazania rodzaju zakładu leczniczego;
- 5) Przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłych;
- 6) Składanie w Sądzie Rejonowym wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku leczenia;
- 7) Wdrażanie systemu „Niebieskich Kart” - procedury interwencji gminnych komisji w sprawach przemocy domowej;
- 8) Organizowanie i finansowanie szkoleń w zakresie procedury „Niebieska Karta” dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych, policjantów, pracowników służby zdrowia;
- 9) Zatrudnienie terapeuty oraz psychologa;
- 10) Finansowanie bieżącej działalności świetlic wiejskich i szkolnych, które będą pełnić rolę opiekuńczo-wychowawczą dla dzieci i rodzin z problemem alkoholowym poprzez tworzenie konspektów do poszczególnych zajęć zaplanowanych do realizacji w ramach prowadzenia programów rozwojowych dla dzieci (np. teatralnych, komputerowych, tanecznych, sportowych, plastycznych, muzycznych);
- 11) Wspieranie pracy interdyscyplinarnych zespołów udzielających pomocy dzieciom i rodzinie z problemami wynikającymi z zażywania środków psychoaktywnych, w szczególności w zakresie współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.
- 12) Udzielanie pomocy prawnej zmierzającej do ochrony przed następstwami nadużywania alkoholu przez bliską osobę (finansowanie dyżuru prawnika).

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Sposób realizacji.

- 1) Udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych w tym zakup pakietów i materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz artykułów spożywczych, napoi i nagród dla dzieci i młodzieży biorących udział w tych kampaniach oraz organizowanych konkursach;
- 2) Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, przeznaczonym dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji;
- 3) Inicjowanie i wspieranie finansowe programów i przedsięwzięć profilaktycznych przez młodzież szkolną i organizacje pozarządowe polegających na organizowaniu lokalnych imprez o charakterze rozrywkowym, sportowym, itp. dla dzieci i młodzieży odbywających się bez alkoholu i w szczególności sposób eksponujących ten fakt;
- 4) Dofinansowanie zajęć sportowych w ramach profilaktyki uzależnień w świetlicach wiejskich, świetlicach przy kościołach i na Hali Sportowej w Wielgomłynach (za udział w zajęciach sportowych dla uczestników przewidziane są nagrody w postaci piłek, siatek koszykowych i pucharów dla najlepszych uczestników);
- 5) Zaktywizowanie w ramach profilaktyki uzależnień dzieci i młodzieży ze szkół i świetlic do czynnego uczestnictwa w konkursach, ogłaszanych programach. W ramach tej akcji przeprowadzane zostaną konkursy sportowe, literackie, plastyczne i będą nagradzani najlepsi uczestnicy;
- 6) Aktywne włączenie się w organizację imprez gminnych oraz propagowanie podczas ich trwania zdrowego stylu życia (dla organizatorów i uczestników zakup zdrowych kanapek, napojów i drobnych upominków, zakup strojów dla osób promujących akcje zdrowego stylu życia);
- 7) Świadczenie pomocy merytorycznej i finansowej dla świetlic szkolnych, świetlic wiejskich, hali sportowej, klubów sportowych, realizujących program profilaktyki społecznej, który obejmuje swoim zasięgiem młodzież z rodzin dysfunkcyjnych niepełnych, bądź zagrożonych patologią;

- 8) Wspieranie w ramach działalności profilaktycznej i edukacyjnej pozalekcyjnych zajęć sportowych, artystycznych, prowadzonych w szkołach oraz innych placówkach;
- 9) Dożywanie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 10) Zakup materiałów informacyjnych, książek oraz publikacji, prenumerata czasopism i gazet do bibliotek szkolnych i świetlic szkolnych i wiejskich oraz Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu, Gminnej Biblioteki Publicznej o tematyce uzależnień;
- 11) Zorganizowanie w miejscach użyteczności publicznej kąpek z materiałami informacyjnymi dotyczącymi problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych;
- 12) Rozpowszechnianie informacji o działającej infolinii 800 100 100. To bezpłatna i anonimowa pomoc telefoniczna i online dla rodziców i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji m.in. w zakresie cyberprzemocy i zagrożeń związanych z nowymi technologiami. Linia czynna od poniedziałku do piątku, w godzinach 12.00-15.00 www.800100100.pl;
- 13) Współpraca z Policją poprzez zakup i dystrybucję materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w celu: prowadzenia działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży oraz na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym dla Gminy Wielgomłyny na 2025 rok.

Sposób realizacji:

- 1) Wsparcie materialne i organizacyjne podmiotów i organizacji zajmujących się problematyką profilaktyki alkoholowej i narkomanii, uzależnień behawioralnych (Kluby Sportowe, Stowarzyszenia, które mają wpisane w statut i realizują zadania profilaktyczne mające na celu przeciwdziałanie uzależnieniom);
- 2) Zakup strojów sportowych, obuwia i artykułów sportowych;
- 3) Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży oraz organizacji pozarządowych realizujących program przeciwdziałania alkoholizmowi (w formie zielonej szkoły, wycieczki krajoznawcze oraz obozy letnie);
- 4) Dofinansowanie imprez i inicjatyw promujących zdrowy styl życia wolny od uzależnień w tym działalności kulturalnych, artystycznych oraz sportowych organizujących czas wolny młodzieży;
- 5) Dofinansowanie obiektów szkolnych w celu przystosowania ich do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych tj. świetlicowych z zakresu pomocy terapeutycznej rozwijających uzdolnienia dzieci;
- 6) Bieżąca współpraca z Gminnym Ośrodkiem Zdrowia w zakresie profilaktyki przeciwalkoholowej, narkomanii oraz w zakresie uzależnień behawioralnych;
- 7) Poprawa bazy Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego mieszczącego się w Urzędzie Gminy w Wielgomłynach, świetlic szkolnych, przy szkołach na terenie gminy, Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu wraz z Filią, świetlicami wiejskimi oraz Halą Sportową, Policji poprzez zakup komputerów, programów, drukarek oraz sprzętu audiowizualnego, wzmacniaczy, aparatów fotograficznych, sprzętu sportowego, mebli, materiałów biurowych, ksera i alkomatów.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ust. 1 i 15 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Sposób realizacji:

- 1) Bieżąca kontrola w terenie placówek handlu detalicznego i gastronomicznego prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, pod względem przestrzegania przepisów wynikających z ustawy (art. 13 - zakazu reklamy alkoholu, art. 15- zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym, lub pod zastaw, kredyt);

- 2) Występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach sądowych związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych jak również z nieprzestrzeganiem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Sposób realizacji:

- 1) Wspieranie osób pozostających bez zatrudnienia na rynku pracy poprzez kierowanie osób bezrobotnych pozostających bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej do wykonywania prac w ramach prac publicznych, interwencyjnych i innych;
- 2) Wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób pozostających bez zatrudnienia poprzez aktywizację zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 3) Monitorowanie potrzeb i wsparcie w przypadku konieczności zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

7. Prowadzenie profilaktycznej działalności w rozwiązywaniu problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Sposób realizacji:

- 1) Prowadzenie działań edukacyjnych w tym kampanii społecznych;
- 2) Upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem bądź uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnianie;
- 3) Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym:
 - a) Doskonalenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczącego wczesnego rozpoznawania uzależnień behawioralnych, zagrożeń używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP (nowych syntetycznych substancji psychoaktywnych), umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznej, prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, a także suplementów diet i leków, w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach, budowanie relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami i warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków oraz wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców, a także rodziców lub opiekunów,
 - b) Szkolenie grup zawodowych, w szczególności takich jak: lekarze psychiatry, lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki i położne podstawowej opieki zdrowotnej, specjaliści terapii uzależnień i psycholodzy w zakresie tematyki uzależnień behawioralnych, uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (nowych syntetycznych substancji psychoaktywnych), oraz skutecznych interwencji i programów profilaktycznych i leczniczych,
 - c) Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych dotyczących strategii rozwiązywania problemów wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz z uzależnień behawioralnych kierowanych w szczególności do przedstawicieli organizacji pozarządowych i jednostek samorządu terytorialnego,
 - d) Organizowanie i finansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów o podłożu narkotykowym, uzależnień behawioralnych dla pedagogów szkolnych, nauczycieli, wychowawców, psychologów – niezbędnych do prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą,
 - e) Współorganizowanie szkoleń w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, uzależnień behawioralnych dla poszczególnych grup zawodowych z terenu gminy: pracowników oświaty, policji, pomocy społecznej, administracji samorządowej;
- 4) Profilaktyka:

- a) Profilaktyka uniwersalna w tym: poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w tym programów profilaktyki, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego oraz poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży,
 - b) Profilaktyka selektywna w tym: poszerzanie, udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności realizowanych m.in. przez organizacje pozarządowe i lokalnie działające podmioty publiczne w miejscach o zwiększonym ryzyku używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (nowych syntetycznych substancji psychoaktywnych) np. miejsca rekreacji, imprezy muzyczne, kluby oraz poszerzanie, udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, adresowanych do środowisk zagrożonych, w szczególności dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją, wykluczeniem społecznym oraz osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych w sposób okazjonalny;
- 5) Zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób używających szkodliwie i uzależnionych.

Rozdział 3.

Zasady organizacji, finansowania oraz sposób realizacji programu

1. Realizatorzy Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2025 rok.

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie:
 - a) inicjowania i koordynowania polityki gminy wobec problemów alkoholowych w gminie Wielgomłyny,
 - b) prowadzenia kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Wielgomłyny,
 - c) występowania z wytyczaniem priorytetów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2025 rok;
- 2) Punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób z problemami alkoholowymi i innymi uzależnieniami oraz ofiar przemocy z terenu gminy Wielgomłyny, psycholog-terapeuta uzależnień, prawnik;
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgomłynach;
- 4) Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Wielgomłynach;
- 5) Publiczne Szkoły Podstawowe w: Wielgomłynach, Zagórze, Krzętowie;
- 6) Komenda Powiatowa Policji w Radomsku, Komisariat Policji w Przedborzu;
- 7) Gminny Ośrodek Zdrowia w Wielgomłynach;
- 8) Podmioty, którym zlecane będą do wykonania zadania określone w Programie, a w szczególności organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491).

2. Źródła i zasady finansowania Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2025 rok.

1. Środki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2025 rok pochodzą z opłat za korzystanie z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, z opłat za wydanie zezwoleń dla przedsiębiorców hurtowych zaopatrujących przedsiębiorców posiadających zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, mogą być również zasilane dotacjami z zewnątrz oraz darowiznami sponsorów.

2. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego programu ujmują się corocznie w planie budżetu gminy w dziale 851 - ochrona zdrowia, rozdział 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi.

3. Dysponentem w/w środków jest Wójt Gminy realizujący zadania zgodnie z przyjętym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2025 rok.

4. Uruchomienie środków następuje na podstawie umowy, porozumienia lub zlecenia.

5. Nie przewiduje się finansowania:

- a) wyjazdów zagranicznych, bez względu na cel,
- b) programów, które w swoich założeniach uwzględniają zysk,
- c) indywidualnej pomocy materialnej jakimkolwiek osobom,
- d) delegacji dla działaczy lub członków organizacji (z wyjątkiem przypadków oddelegowania na kursy i szkolenia specjalistyczne).

6. Realizacja niniejszego programu następuje poprzez:

- a) finansowanie ofert lub ich zakup od osób prawnych i fizycznych na podstawie umów cywilnoprawnych oraz nadzór nad realizacją tych zadań,
- b) ogłaszanie konkursów ofert na tematyczne zadania programu,
- c) tworzenie bazy merytorycznej, organizacyjnej i materialnej do realizacji programu.

3. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2025 rok

- 1) Za pracę w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Wielgomłyny na 2025 rok jej członkom przysługuje wynagrodzenie brutto w wysokości 380,00 złotych za udział w posiedzeniach, szkoleniach, kontrolach;
- 2) Posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbywają się nie rzadziej niż raz na miesiąc;
- 3) W przypadku większej ilości posiedzeń, szkoleń i kontroli odbywanych w jednym dniu przysługuje jedno wynagrodzenie w wysokości określonej w pkt. 1. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia jest obecność członka komisji stwierdzona własnoręcznym podpisem na liście obecności;
- 4) Wydatki związane z wynagrodzeniem członków komisji i podróżami służbowymi pokrywane są z budżetu gminy na dany rok w ramach planu wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 5) Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z tytułu podróży służbowych jako zwrot kosztów przejazdu otrzymują dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 50% wynagrodzenia określonego w pkt. 1;
- 6) Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizują również zadania związane z przeciwdziałaniem narkomanii.